

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Kokoustiedot

Aika Keskiviikko 23.5.2018 klo 14.00–18.00
Torstai 24.5.2018 klo 9.00–16.00

Paikka Kuntatalo, luentosali ja neuvotteluhuoneet
Toinen linja 14, Helsinki

Kokousohjelma

Keskiviikko 23.5.2018

Klo		
13.30-	Ilmoittautuminen ja tulokahvi	luentosalin aula
14.00	Kokouksen avaus <i>valtuuskunnan puheenjohtaja Mauri Pekkarinen</i>	luentosali
	Kokousasioiden 17 § – 22 § käsittely	
15.45	Tauko	luentosalin aula
16.00 - 18.00	Kuntaliiton 25-vuotisjuhlaseminaari: Kuntaliiton kaupunki-maaseutu-dialogi <i>Juontajana Kuntaliiton tutkimus- ja kehitysjohtaja Jenni Airaksinen</i>	

I Tutkijat ilmiön taustoittajina

16-16:40

MDI:n asiantuntija Timo Aro:

Miten kaupungistuminen Suomessa etenee ja mitä haasteita se tuo päättäjille?

Helsingin Yliopiston Ruralia-instituutin tutkimusjohtaja Torsti Hyyryläinen:

Miten käy maaseudun 2020 -luvulla ja mitä mahdollisuuksia maaseudulla on tarjottavaan?

II Kirjailijat kaupungin ja maaseudun tulkkeina

16:40-17:20

”Kaupunkikirjailija” Jarkko Sipilä (Espoo): Miten paljon kaupungistuminen näkyy taiteessa, entä omassa työssäni? Olenko citykirjailija?

”Maaseutukirjailija” Antti Heikkinen (Nilsia): Ovatko maaseudun kulta-ajat niin kirjallisuudessa kuin taiteessa ohi? Miksi maaseutua yhä tarvitaan?

III Johtajat huomisen luotaajina

17:20-18:00

Kuhmon kaupunginjohtaja Tytti Määttä: Miten Kuhmo ja meidän seutu pärjää? Tänään ja huomenna?

Nurmijärven kunnanjohtaja Outi Mäkelä: Mitä pääkaupunkiseudun kasvu tarkoittaa Uudellemaalle ja omalle kotikunnalle?

Välittömästi seminaarin päätyttyä n. klo 18.00 Kuntaliiton vastaanotto (buffetruokailu) Kuntatalon aulassa.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Torstai 24.5.2018

Klo

8.30-	Ilmoittautuminen ja aamukahvi	luentosalin aula
9.00	Päivän avaus <i>valtuuskunnan puheenjohtaja Mauri Pekkarinen</i>	luentosali
	Kuntaliiton 25-vuotisjuhlaesitelmä "Siitä on lähdettävä, että tähän on tultu" <i>kaupunkineuvos Hannes Manninen</i>	
10.00	Valtuuskuntaryhmien kokoukset	Kuntatalon kokoushuoneet
	Kok.	B 3.6 3. kerros
	SDP	B 3.1 3. kerros
	Kesk.	B 3.8 3. kerros
	Vihr.	B 3.2 3. kerros
	Vas.	B 3.3 3. kerros
	PS	B 1.1 1. kerros
	RKP	B 1.2 1. kerros
	KD	B 1.3 1. kerros
	Ahvenanmaa	B 1.4 1. kerros
12.00	Ryhmien puheenjohtajien välinen neuvottelu <i>valtuuskunnan puheenjohtaja Mauri Pekkarinen</i>	Kokoushuone B 3.4, 3. kerros
10.30 - 12.30	Lounas tarjolla	Kuntatalon ravintola
12.30	Kokous jatkuu <i>valtuuskunnan puheenjohtaja Mauri Pekkarinen</i>	
	Kokousasioiden käsittely jatkuu, 23 § - 32 §	luentosali
	Kokouksen päättäminen	

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Osanottajaluettelo

Varsinaiset jäsenet

Helsingin vaalipiiri

Asko-Seljavaara Sirpa
Kaleva Atte
Urho Ulla Marja
Jalovaara Ville
Kivekäs Otso
Diarra Fatim
Harjanne Atte
Malin Petra
Borgarsdóttir Sandelin Silja

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä

Saxberg Mirita	Kok.
Niskanen Dani-Joakim	Kok.
Apter Ted	Kok.
Heinäluoma Eveliina	SDP
Vanhanen Reetta	Vihr.
Vesikansa Sanna	Vihr.
Ohisalo Maria	Vihr.
Arhinmäki Paavo	Vas.
Rantala Marcus	RKP

Uudenmaan vaalipiiri

Markkula Markku
Perttu Helinä
Vestman Heikki
Patinen Jussi
Kiljunen Kimmo
Pahlman Irma
Räsänen Joona
Havula Tapio
Aura Anssi
Raunu Päivi
Liimatainen Tiina
Andersson Otto

Laiho Mia	Kok.
Lehmuskallio Paula	Kok.
Tamminen Sami	Kok.
Koroma-Hintikka Maria	Kok.
Sistonen Markku	SDP
Korpi Marianne	SDP
Kähärä Sirkka-Liisa	SDP
Metsäkivi Sari	Kesk.
Lintula Tiia	Vihr.
Nieminen Eeva-Liisa	Vihr.
Lehto Timo	Vas.
Walls Anders	RKP

Varsinais-Suomen vaalipiiri

Kattelus Lauri
Mikkola Mari
Pokki Pertti
Ruottu Annina
Sarlund Katri
Rinne Pirjo

Forsblom Toni	Kok.
Ruohonen Sini	Kok.
Koivusalo Mari-Eliina	SDP
Santalahti Samuli	Kesk.
Lindberg Marko	Vihr.
Rand Jorma	Vas.

Satakunnan vaalipiiri

Laitinen-Pesola Jaana
Jokinen-Anttila Leena
Jalonen Vesa
Saarinen Pauli

Marttinen Matias	Kok.
Viitala Juha	SDP
Vuorela Sari	Kesk.
Rantanen Jani	PS

Ahvenanmaan maakunnan vaalipiiri

Eriksson Tage

Karlsson Bo-Yngve

Åland

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Varsinaiset jäsenet

Hämeen vaalipiiri

Vahter Merja
Bitter Riku
Nahkuri Miia
Lehtimäki Kirsi-Maarit
Häggman Johanna
Ronkainen Jari
Falk Sonja

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä

Lähteenkorva Jaana Kok.
Karjalainen Riitta Kok.
Laatikainen Anne SDP
Hyytiä Kari SDP
Talja Martti Kesk.
Nieminen Mira PS
Portin Ismo KD

Pirkanmaan vaalipiiri

Parhankangas Kirsi
Andersson Jari
Jokinen Jenni
Ala-Herttua Marika
Kuisma Juha
Pelvola Kirsi

Kostiainen Leena Kok.
Taina Anneli Kok.
Järvinen Pekka SDP
Lounasranta Marko SDP
Sarvijärvi Minna Kesk.
Koto Sonja Vihr.

Kaakkois-Suomen vaalipiiri

Kirjavainen Marika
Paatero Sirpa
Taavitsainen Satu
Pakkanen Markku
Kuikka Seija
Lehto Raul

Leppänen Jouko Kok.
Salmisaari Timo SDP
Lumitsalo Miika SDP
Helminen Kristiina Kesk.
Tynkkynen Jonne Kesk.
Aksels Tuulikki PS

Savo-Karjalan vaalipiiri

Berg-Väänänen Nelli
Suhonen Timo
Ojalammi Mari
Kauppinen Markku
Markkanen Sallamaarit

Törmälä Anssi Kok.
Lahtela Esa SDP
Sokka Irja SDP
Saastamoinen Kari Kesk.
Musikka Sinikka Kesk.

Vaasan vaalipiiri

Koski Susanna
Berg Kim
Lehtimäki Esko
Kerola Mari
Stenman Ulf
Nummensalo Kati

Heinonen Kimmo Kok.
Isotalus Tiina SDP
Rintamäki Merja Kesk.
Ojaniemi Kati Kesk.
Björklund Mikaela RKP
Rantanen Kimmo KD

Keski-Suomen vaalipiiri

Heikkinen Maarit
Puro Markku
Pekkarinen Mauri
Mäkinen Tuija

Selin Jaakko Kok.
Kalmari Leena SDP
Honkonen Petri Kesk.
Kuorelahti-Juntunen Pulmu Vihr.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Varsinaiset jäsenet

Oulun vaalipiiri

Heikkinen Janne
Hietala Heli
Vehkaperä Mirja
Mulari Keijo
Hänninen Tuomo
Paasimaa Veli
Moilanen Ahti

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä

Heinonen Niilo Kok.
Laine Sanna SDP
Mattila Hanna-Leena Kesk.
Karjalainen Esa Kesk.
Uusitalo Anna-Kaarina Kesk.
Räisänen Aki Vas.
Aavakare Eila PS

Lapin vaalipiiri

Salmijärvi Petteri
Ponkala Markku
Keränen Pertti

Keskitalo Sari Kesk.
Ahlakorpi Anni Kesk.
Vas.

Kuntaliiton hallitus

Varsinaiset jäsenet

Paatero Sirpa, pj
Rautio Sari, I vpj.
Tapani Tölli, II vpj.
Kankaanniemi Toimi
Kokko Annika
Korhonen Martti
Lehtonen Harri
Lehtosalo-Lönnberg Eeva-Kaisa
Lumela Meri
Lyly Lauri
Nylander Mikaela
Rantanen Tuomas
Rautava Risto
Sankelo Janne
Taponen Merja

SDP
Kok.
Kesk.
PS
Kok.
Vas.
SDP
Kesk.
Vihr.
SDP
RKP
Vihr.
Kok.
Kok.
Kesk.

Varajäsenet

Arve Minna
Autto Heikki
Blomqvist Thomas
Hertell Sirpa
Honkasalo Veronika
Karjalainen Mira
Korhonen Ari
Lepola Kaisa
Mäkinen Tapani
Pelttari Pekka
Reijonen Minna
Röppänen Neeta
Saario Mari
Seppälä Topi
Talvitie Mari-Leena

Kok.
Kok.
RKP
Vihr.
Vas.
Kesk.
SDP
SDP
Kok.
Kesk.
PS
SDP
Vihr.
Kesk.
Kok.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Muut läsnäolijat

Koskinen Jari
Reina Timo
Tainio Hanna
Wikberg Kristina
Leivo Timo
Nieminen Esa
Myllymäki Riitta

toimitusjohtaja
varatoimitusjohtaja
varatoimitusjohtaja
johtaja, ruotsinkieliset ja kansainväliset asiat
talous- ja hallintojohtaja
viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtaja
kokouksen sihteeri

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Asiat

- 17 Kokouksen avaus
- 18 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 19 Pöytäkirjan tarkastajien valinta
- 20 Esityslistan hyväksyminen
- 21 Toimitusjohtajan ajankohtaiskatsaus
- 22 Kuntaliiton kolme roolia: edunvalvoja, kehittäjä ja palveluntarjoaja
- 23 Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös vuodelta 2017
- 24 Suomen Kuntaliiton vuosikertomus vuodelta 2017
- 25 Neuvottelukuntien toimintakertomukset 2017
- 26 Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenen tehtävästä
- 27 Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenen tehtävästä
- 28 Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenmaksu vuosille 2019-2022
- 29 Salassa pidettävä asia, Lisäesityslista I
- 30 Seuraava kokous
- 31 Muut asiat
- 32 Kokouksen päättäminen

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

17
Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaa valtuuskunnan kokouksen.

Ehdotus Todetaan.

Päätös

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

18

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Kuntaliiton sääntöjen 18 §:n mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseensa kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maaliskuu-kuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Kuntaliiton hallitus on vuoden 2018 kokousaikataulun hyväksyessään päättänyt, että valtuuskunnan kevätkokous pidetään 23.-24.5.2018.

Kuntaliiton hallitus on 19.4.2018 kokouksessaan edellä olevan nojalla kutsunut valtuuskunnan koolle kokoukseen mainittuna aikana Kuntatololle, Toinen linja 14, Helsinki.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on toimitettava kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen lähetetyllä kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista.

Kutsu lähetetään 11.5.2018.

Edelleen mainitun sääntökohdan nojalla valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Ehdotus

Todetaan, että tähän valtuuskunnan kokoukseen osallistuvat valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet sekä muut läsnäolijat allekirjoitetun osanottajalistan mukaisesti.

Samalla todetaan, että kokous on kutsuttu koolle laillisesti ja että se on päätösvaltainen.

Päätös

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

19

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Valtuuskunnan työjärjestyksen 16 §:ssä todetaan, että valtuuskunnan pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja sihteeri. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksessa valittua valtuuskunnan jäsentä.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan kaksi jäsentä aakkosjärjestyksen mukaisesti, kuitenkin siten, että pöytäkirjan tarkastajat eivät edusta samaa puoluetta.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää, että pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan valtuuskunnan jäsenet Marika Ala-Herttuala, SDP ja Fatim Diarra, Vihr.

Päätös

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

20
Esityslistan hyväksyminen

Ehdotus Valtuuskunta hyväksyy kokouksen esityslistan.

Päätös

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

21

Toimitusjohtajan ajankohtaiskatsaus

Toimitusjohtaja Jari Koskinen esittelee Kuntaliiton ajankohtaiset asiat.

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

22

Kuntaliiton kolme roolia: edunvalvoja, kehittäjä ja palveluntarjoaja

Suomen Kuntaliitto on toimialansa edunvalvoja, kehittäjäkumppani sekä korkeatasoisten asiantuntija- ja tietopalvelujen tarjoaja.

Varatoimitusjohtaja Timo Reina, tutkimus- ja kehitysjohtaja Jenni Airaksinen ja yhteysjohtaja Lauri Lamminmäki esittelevät Kuntaliiton toimintaa näistä kolmesta näkökulmasta kokouksessa.

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös

Lisätietoja Timo Reina, p. 040 555 8458
Jenni Airaksinen, p. 050 533 2002
Lauri Lamminmäki, p. 050 303 8379

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

23

Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös vuodelta 2017

Liite 1, 23 § tilinpäätös ja toimintakertomus 2017 sekä tilintarkastuskertomus

Kuntaliiton sääntöjen mukaan yhdistyksen tilit päätetään kalenterivuosittain. Niiden samoin kuin muiden yhdistyksen hallintoa ja taloudenpitoa koskevien asiakirjojen on oltava valmiina tilintarkastajan tarkistettavaksi huhtikuun 20. päivään mennessä.

Edelleen sääntöjen mukaan valtuuskunnan tehtävänä on kevätkokouksessaan hyväksyä hallituksen kertomus yhdistyksen toiminnasta edellisenä vuonna samoin kuin vahvistaa yhdistyksen tilinpäätös saatuaan asiasta tilintarkastajan lausunnon. Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tulojen ja menojen tilitys sisältyy liiton tilinpäätökseen.

Kuntaliitto-konsernin 2017 ylijäämä on 16.671.008 euroa ja Kuntaliiton (emoyhdistys) ylijäämä 17.153.094,92 euroa. Konsernitaseen loppusumma on 132.121.226 euroa ja Kuntaliiton (emoyhdistys) taseen loppusumma on 109.838.759,49 euroa.

Liitteenä olevan Suomen Kuntaliiton (emoyhdistys) vuoden 2017 tilinpäätöksen keskeisiä lukuja ovat:

1000 euroa	Tilin- päätös 2017	Talous- arvio 2017	Tilin- päätös 2016
Varsinainen toiminnan kulujäämä	- 19.040	- 20.206	- 175.598
Varainhankinta	18.949	18.937	18.943
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	17.243	1.600	119.442
Tilikauden tulos	17.153	331	-37.212

Luvut ovat tilintarkastettuja.

Esityslistan liitteenä on ehdotus Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätökseksi ja toimintakertomukseksi vuodelta 2017.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää

1. merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen.
2. hyväksyä Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2017 esityslistan liitteen mukaisena.
3. että Suomen Kuntaliiton vuoden 2017 tilikauden ylijäämä 17.153.094,92 euroa lisätään liiton omaan pääomaan.
4. vastuuvapauden myöntämisestä vuodelta 2017 liiton hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Päätös

Lisätietoja

Jari Koskinen, p. 044 976 4225
Timo Leivo p. 050 62181

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

24

Suomen Kuntaliiton vuosikertomus vuodelta 2017

Kuntaliiton vuosikertomus vuodelta 2017 on toteutettu verkkosivustona. Tavoitteena on esitellä työn tuloksia tiiviisti ja mielenkiintoisella tavalla. Vuosikertomus on osa Kuntaliitto.fi- ja Kommunförbundet.fi -palveluja. Alla linkki vuosikertomukseen.

<https://www.kuntaliitto.fi/kuntaliiton-vuosikertomus-2017>

Vuosikertomus tiivistää vuonna 2017 tehtyä työtä:

- Visualisoiduilla numerotiedoilla: mm. edunvalvontatoimenpiteet, asiakaspalvelumäärät, verkostojen lukumäärä jne.
- Aikajanalla: Vuoden tärkeimmät tapahtumat ja niiden tulokset
- Tarinoilla: Vuoden 2017 toiminnasta erikseen valitut tärkeimmät onnistumiset esitellään tarinamuodossa.

Vuosikertomuksen painopiste on vuoden 2017 tärkeimmissä onnistumisissa ja aikaansaannoksissa.

Ehdotus

Valtuuskunta merkitsee tiedoksi Kuntaliiton vuoden 2017 vuosikertomuksen.

Päätös

Lisätietoja

Jari Koskinen, p. 044 976 4225
Hanna Kaukopuro-Klemetti, p. 050 597 4918

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

25

Neuvottelukuntien toimintakertomukset 2017

Liite 1, 25 § Pienten kuntien neuvottelukunnan toimintakertomus 2017
Liite 2, 25 § Ruotsinkielisen neuvottelukunnan toimintakertomus 2017

Hallituksen hyväksymän neuvottelukuntien toimisäännön mukaan neuvottelukunnan on laadittava vuosittain toimintakertomus.

Valtuuskunta on asettanut seuraavat neuvottelukunnat:

Pienten kuntien neuvottelukunta
Ruotsinkielinen neuvottelukunta

Neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2017 ovat tämän esityslistan liitteinä.

Ehdotus Valtuuskunta merkitsee tiedoksi esityslistan liitteiden mukaiset neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2017./JK

Päätös

Lisätietoja Taina Väre p. 050 4627279
Sandra Bergqvist p. 040 534 1108

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

26

Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenen tehtävästä

Kuntaliiton valtuuskunnan jäsen Sirpa Paatero on pyytänyt eroa Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenyydestä. Hänet on valittu valtuuskuntaan Kaakkois-Suomen vaalipiiristä Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen ehdokaslistalta.

Kuntaliiton sääntöjen 14 §:n mukaan, jos jäsen on vapautettu toimestaan, valtuuskunnan puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäisen varajäsenen.

Valtuuskunnan vaalijärjestyksen 3 §:n mukaan, mikäli varajäsenten määrä jää vajaaksi, vaalilautakunnan on valtuuskunnan puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varajäseniä. Jollei kaikkia varajäsenten paikkoja saada täytetyksi, jää varajäsenten määrä vajaaksi.

Valtuuskunnan vaalissa Kaakkois-Suomen vaalipiiristä SDP:n ehdokaslistalta valituiksi tulivat varsinaisiksi jäseniksi Sirpa Paatero ja Satu Taavitsainen ja varajäseniksi Timo Salmisaari ja Miika Lumitsalo.

Sen jälkeen, kun Sirpa Paaterolle on myönnetty ero valtuuskunnan jäsenyydestä, valtuuskunnan puheenjohtajan tulisi kutsua valtuuskunnan varsinaiseksi jäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi vaalituloksen mukaan Timo Salmisaaren. Valtuuskunnan puheenjohtajan tulisi myös pyytää valtuuskunnan vaalilautakuntaa määräämään uuden varajäsenen Kaakkois-Suomen vaalipiiristä SDP:n ehdokaslistalta. Vaalituloksen mukaan uudeksi varajäseneksi tulee Jarkko Harjumaaskola.

Ehdotus Valtuuskunta päättää myöntää Sirpa Paaterolle eron valtuuskunnan jäsenen tehtävästä.

Päätös

Lisätietoja Jari Koskinen, p. 044 976 4225
Riitta Myllymäki, p. 050 349 5460

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

27

Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenen tehtävästä

Kuntaliiton valtuuskunnan jäsen Kirsi Pelvola on pyytänyt eroa Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenyydestä. Hänet on valittu valtuuskuntaan Pirkanmaan vaalipiiristä Vihreän liiton ehdokaslistalta.

Kuntaliiton sääntöjen 14 §:n mukaan, jos jäsen on vapautettu toimestaan, valtuuskunnan puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäisen varajäsenen.

Valtuuskunnan vaalijärjestyksen 3 §:n mukaan, mikäli varajäsenten määrä jää vajaaksi, vaalilautakunnan on valtuuskunnan puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varajäseniä. Jollei kaikkia varajäsenten paikkoja saada täytetyksi, jää varajäsenten määrä vajaaksi.

Valtuuskunnan vaalissa Pirkanmaan vaalipiiristä Vihreän liiton ehdokaslistalta valituiksi tulivat varsinaiseksi jäseneksi Kirsi Pelvola ja varajäseneksi Sonja Koto.

Sen jälkeen, kun Kirsi Pelvolalle on myönnetty ero valtuuskunnan jäsenyydestä, valtuuskunnan puheenjohtajan tulisi kutsua valtuuskunnan varsinaiseksi jäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi vaalituloksen mukaan Sonja Koton. Valtuuskunnan puheenjohtajan tulisi myös pyytää valtuuskunnan vaalilautakuntaa määräämään uuden varajäsenen Pirkanmaan vaalipiiristä Vihreän liiton ehdokaslistalta. Vaalituloksen mukaan uudeksi varajäseneksi tulee Väinö Friman.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää myöntää Kirsi Pelvolalle eron valtuuskunnan jäsenen tehtävästä.

Päätös

Lisätietoja

Jari Koskinen, p. 044 976 4225
Riitta Myllymäki, p. 050 349 5460

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

28

Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenmaksu vuosille 2019-2022

Kuntaliiton sääntöjen 9 §:n mukaan varsinainen jäsen ja yhteistyöjäsen on velvollinen suorittamaan yhdistykselle vuosittaisen jäsenmaksun.

Kuntaliiton jäsenmaksut ovat vuosina 2015-2018 olleet 17,1 miljoonaa euroa vuodessa.

Sairaanhoitopiirien, maakuntaliittojen, koulutuskuntayhtymien ja erityishuollon kuntayhtymien yhteistyöjäsenmaksut ovat vuosina 2015 - 2018 olleet noin 1,9 miljoonaa euroa vuodessa.

Kuntaliiton sääntöjen 9 §:n mukaan valtuuskunta vahvistaa ensimmäisessä varsinaisessa kokouksessaan jäsenmaksun seuraaviksi neljäksi vuodeksi. Vuosittaista jäsenmaksua muutetaan samassa suhteessa kuin kuntien maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavat verotettavat tulot ovat keskimäärin muuttuneet neljän edellisen vuoden aikana.

Sääntöjen 9 §:n mukaan yhteistyöjäsenen jäsenmaksut porrastetaan valtuuskunnan määrittämällä periaatteilla. Jäsenmaksu muodostuu perusmaksusta ja lisäosasta. Lisäosan suuruus määräytyy jäsenen organisaation luonteen mukaan asukasluvusta, oppilasmäärästä, liikevaihdosta tai muusta toiminnan laajuutta kuvaavasta perusteesta. Lisäosaa tasataan erikseen määrittelevällä kertoimella.

Liiton sääntöjen 9 §:n mukaan jäsenmaksu määräytyy kuntakohtaisesti siten, että kokonaissummasta 3/4 jaetaan kuntien asukasluvun perusteella ja 1/4 verotettavien tulojen perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta on kunnan asukasperusteinen jäsenmaksu 15 %:lla alennettu ja, jos jäsenkunnan verotettavat tulot asukasta kohti ylittää kaikkien jäsenkuntien keskimääräiset verotettavat tulot asukasta kohti, alennetaan kunnan verotettaviin tuloihin perustuvaa jäsenmaksuosuutta keskiarvon ylittävältä osalta 25 %:lla. Ahvenanmaan kuntien jäsenmaksu on lisäksi alennettu 25 %:lla edellä mainitulla tavalla määräytyvästä jäsenmaksusta. Jäsenmaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun 1. päivään mennessä, ellei valtuuskunta toisin määrää.

Vuosille 2019-2022 esitetään, että Kuntaliiton jäsenmaksu pysyy vuosien 2015 -2018 tasolla 17,1 miljoonassa eurossa ja että sairaanhoitopiirien, maakuntaliittojen, koulutuskuntayhtymien ja erityishuollon kuntayhtymien yhteistyöjäsenmaksujen perusmaksu pysyy aikaisemmalla tasolla.

Mikäli toimintaympäristössä tai liiton toiminnassa tapahtuu merkittäviä muutoksia tai muusta syystä johtuen, voi valtuuskunta sääntöjä muuttamalla tehdä kauden 2019-2022 jäsenmaksuista uuden päätöksen.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää

- vahvistaa sääntöjen 9 §:n mukaisesti liiton vuosittaiseksi kokonaismaksun suuruudeksi 17 070 971 euroa vuosina 2019 – 2022, joka jyvitetään jäsenille voimassa olevien periaatteiden ja sääntöjen mukaisesti
- että liiton sääntöjen mukaan jäsenmaksu on suoritettava maaliskuun 1. päivään mennessä

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Päätös

Lisätietoja

Jari Koskinen, p. 044 976 4225
Timo Leivo, p. 050 62 181

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

29

Salassa pidettävä asia, Lisäesityslista I

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

30
Seuraava kokous

Kuntaliiton sääntöjen 18 §:n mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maaliskuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Kuntaliiton hallitus on vuoden 2018 kokousaikataulun hyväksyessään päättänyt, että valtuuskunnan syyskokous pidetään 21.-22.11.2018.

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös

Lisätietoja Jari Koskinen p. 044 97604225
Riitta Myllymäki p. 050 349 5460

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

31

Muut asiat

32

Kokouksen päättäminen

SUOMEN KUNTALIITTO RY
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS
1.1. – 31.12.2017

	sivuno
Toimintakertomus	1 - 2
Tuloslaskelma	3
Tase	4 - 5
Konsernin tuloslaskelma	6
Konsernin tase	7 - 8
Liitetiedot	9 - 18
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	19
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	20

Liitteet:
budjettivertailu

Tämä tilinpäätös on säilytettävä 31.12.2027 asti.

Osoite Toinen linja 14
 00530 HELSINKI

Y-tunnus 0926151-4
Kotipaikka Helsinki

SUOMEN KUNTALIITTO

Suomen Kuntaliitto -konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus 2017

Suomen Kuntaliitto ry:n (Y-tunnus 0926151-4) konsernitilinpäätökseen sisältyy Kuntaliiton oman ja KT Kuntatyönantajien tilinpäätöksen lisäksi KL-Kuntahankinnat Oy:n sekä Kuntaliiton omistaman Kuntaliitto Holding -konsernin tilinpäätökset. Kuntaliiton toimintaa on selvitetty vuosikertomuksessa erikseen ja toiminnasta on lisäksi annettu erillinen raportti valtuustolle. KT Kuntatyönantajien tuottojen ja kulujen yhteismäärä sisältyy Kuntaliiton tilinpäätökseen.

Suomen Kuntaliitto ry:n (emoyhdistys) tilinpäätös

Kuntaliiton tilinpäätöksen tulos on 17 153 094,92 euroa ylijäämäinen.

Konsernin ja emoyhdistyksen tilinpäätösten keskeiset tiedot ovat seuraavat:

	2017 (1000 euroa)	2016 (1000 euroa)
Tulos		
Tilikauden ali-/ylijäämä (konserni)	16 671	-53 616
Suomen Kuntaliitto ry:n tilikauden ali-/ylijäämä, (emoyhdistys)	17 153	-37 212
 Tytäryhtiöiden jakamat osingot yhteensä	 4 800	 1 550
Liikevaihto		
Varsinainen toiminta (konserni)	14 216	12 849
Suomen Kuntaliitto ry (emoyhdistys)	4 583	5 098
Varainhankinta (emoyhdistys)	18 949	18 943
Taseet		
Taseen loppusumma (konserni)	132 121	118 127
Suomen Kuntaliitto ry (emoyhdistys)	109 839	101 339
Henkilökunta (keskimäärin)		
Henkilökunta (konserni)	1043	982
Henkilökunta (Kuntaliitto)	162	165
Henkilökunta (KT Kuntatyönantajat)	54	54
Henkilökunta (tytäryhtiöt)	827	763

Liiton sijoitus- ja rahoitustoiminta on 17 243 409 euroa ylijäämäinen. Kuntaliiton varainhankinta perustuu sääntöjen mukaiseen ja valtuuston hyväksymään jäsenmaksuun, jonka suuruus on 17 070 969 euroa. Kuntayhtymät maksoivat lisäksi jäsenmaksurahoitteista palvelua vastaavista palveluista erillistä palvelumaksua, jonka suuruus on 1 878 292 euroa.

Kuntaliiton tilikauden kulujäämä ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa on -90 314 euroa. KT Kuntatyönantajien tilityksen mukaiset tulot ja menot ovat 6 764 159 euroa.

Muutokset konsernirakenteessa

Osa FCG:n Ruotsissa toimivasta tytäryhtiöstä FCG SIPU International AB:stä sekä FCG ORGUT AB fuusioitiin FCG Swedish Development AB:ksi alkuvuodesta 2017. FCG SIPU International AB:n koulutukseen liittyvät toiminnot jatkuvat aiemmalla yhtiönimellä.

Olellaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

FCG Finnish Consulting Group Oy myi Viron tytäryhtiönsä FCG Invincta Oü:n helmikuussa 2018.

Toiminnan ja talouden riskit

Kunta- ja maakuntakenttää koskeva keskeinen rakenteiden ja lainsäädännön muutostyö jatkuu. Tämä aiheuttaa haasteita koko kuntakentälle ja edellyttää liitolta keskeistä roolia yhteiskunnallisena toimijana.

Kuntaliiton sijoitussuunnitelmassa on vahvistettu sijoitussalkun sijoitustuotteittaiset ja alueelliset valinnat. Tässä on pyritty löytämään mahdollisimman hyvä tuottotaso normaalilanteessa käyttäen yleisiä riski-tuottoperiaatteita.

Vuoden 2018 toiminta ja talous

Vuoden 2018 talousarviossa on Kuntaliiton toiminnallisen tuloksen arvioitu olevan noin 176 627 euroa ylijäämäinen sijoitus- ja rahoitustuottojen jälkeen.

Henkilökunta

Kuntaliiton palveluksessa oli tilivuoden 2017 lopussa 227 henkilöä, joista 56 henkilöä hoiti KT Kuntatyönantajien tehtäviä. Palkkojen ja välittömien henkilöstösivukulujen yhteismäärä oli 16 987 701 euroa. Tästä on KT Kuntatyönantajien osuus 4 228 441 euroa. Henkilöstökertomus on erillisenä julkaisuna.

Ympäristönsuojelu

Kuntaliitto vaikuttaa ympäristöpäämäärien toteutumiseen edunvalvonnan kautta. Tässä pyritään tunnistamaan ja ottamaan huomioon kuntien kannalta olennaiset ympäristökysymykset ja ne pyritään sisällyttämään Kuntaliiton neuvontapalveluihin.

Hallitus ehdottaa, että Suomen Kuntaliitto ry:n 2017 tilikauden ylijäämä 17 153 094,92 euroa lisätään muuhun omaan pääomaan.

Helsingissä päivänä huhtikuuta 2018

Paatero Sirpa
puheenjohtaja
Rautio Sari I varapuheenjohtaja
Tölli Tapani II varapuheenjohtaja

Kankaanniemi Toimi
Kokko Annika
Korhonen Martti
Lehtonen Harri
Lehtosalo-Lönnberg Eeva-Kaisa
Lumela Meri
Lyly Lauri
Nylander Mikaela
Rantanen Tuomas
Rautava Risto
Sankelo Janne
Taponen Merja

TULOSLASKELMA

	2017		2016	
Varsinainen toiminta				
Kunnallinen edunvalvonta				
Tuotot		4 582 647,33		5 097 532,94
Kulut				
Henkilöstökulut	-12 759 260,66		-11 848 124,35	
Poistot	-33 183,87		-31 421,61	
Muut kulut	-10 829 777,30	-23 622 221,83	-168 815 491,98	-180 695 037,94
		-19 039 574,50		-175 597 505,00
KT Kuntatyönantajat				
Tuotot		6 764 158,85		8 220 886,27
Kulut				
Henkilöstökulut	-4 228 440,61		-4 281 802,40	
Poistot	-2 131,56		-248 385,14	
Muut kulut	-2 533 586,68	-6 764 158,85	-3 690 698,73	-8 220 886,27
		0,00		0,00
Kulujäämä		-19 039 574,50		-175 597 505,00
Varainhankinta				
Tuotot		18 949 260,73		18 942 967,62
Kulujäämä		-90 313,77		-156 654 537,38
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot	20 069 446,77		121 106 027,62	
Kulut	-2 826 038,08	17 243 408,69	-1 663 754,32	119 442 273,30
Tuotto-/Kulujäämä		17 153 094,92		-37 212 264,08
Tilikauden yli-/alijäämä		<u>17 153 094,92</u>		<u>-37 212 264,08</u>

SUOMEN KUNTALIITTO

	31.12.2017	31.12.2016
V a s t a a v a a		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	4 133,24	7 439,96
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	115 237,17	115 237,17
Koneet ja kalusto	175 253,69	198 531,28
Muut aineelliset hyödykkeet	346 691,80	346 691,80
	<u>637 182,66</u>	<u>660 460,25</u>
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	35 343 366,67	35 343 366,67
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	3 583 386,90	3 583 386,90
Muut osakkeet ja osuudet	972 848,83	972 848,83
Muut saamiset	535 718,58	535 718,58
	<u>40 435 320,98</u>	<u>40 435 320,98</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä	41 076 636,88	41 103 221,19
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/Tavarat	132 299,00	71 247,52
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 119 753,41	1 029 746,41
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	402 390,17	206 346,53
Muut saamiset, lyhytaikainen	180 176,46	1 822 037,66
Siirtosaamiset	1 272 781,22	736 340,54
	<u>2 975 101,26</u>	<u>3 794 471,14</u>
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	65 431 593,91	56 247 981,30
Rahat ja pankkisaamiset	<u>223 128,44</u>	<u>122 229,39</u>
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	68 762 122,61	60 235 929,35
Vastaavaa yhteensä	<u>109 838 759,49</u>	<u>101 339 150,54</u>

SUOMEN KUNTALIITTO

	31.12.2017	31.12.2016
Vastattavaa		
Peruspääoma	16 818 792,65	16 818 792,65
Muu oma pääoma	55 193 737,89	92 406 001,97
Tilikauden yli- / alijäämä	17 153 094,92	-37 212 264,08
OMA PÄÄOMA	<u>89 165 625,46</u>	<u>72 012 530,54</u>
 PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	8 681 500,00	9 386 000,00
 VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	386 805,28	515 382,82
Ostovelat	799 296,63	635 538,41
Velat saman konsernin yrityksille	6 589 274,89	14 738 863,70
Muut velat	396 448,39	432 983,13
Siirtovelat	3 819 808,84	3 617 851,94
	<u>11 991 634,03</u>	<u>19 940 620,00</u>
Vieras pääoma yhteensä	11 991 634,03	19 940 620,00
 Vastattavaa yhteensä	<u><u>109 838 759,49</u></u>	<u><u>101 339 150,54</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO**KONSERNI (1000 euroa)****TULOSLASKELMA**

	Liitetieto no		
Varsinainen toiminta	1-3	2017	2016
Kunnallinen edunvalvonta			
Tuotot		14 216	12 849
Kulut			
Henkilöstökulut	-17 567		-16 438
Poistot	-632		-684
Muut kulut	-11 593	-29 792	-168 593
		-15 576	-172 866
KT Kuntatyönantajat			
Tuotot		6 764	8 221
Kulut			
Henkilöstökulut	-4 228		-4 282
Poistot	-2		-248
Muut kulut	-2 534	-6 764	-3 691
		0	0
Kulujäämä		-15 576	-172 866
Varainhankinta			
Tuotot		18 949	18 943
Kulujäämä		3 374	-153 923
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	4		
Tuotot		98 602	181 131
Kulut		-85 304	-80 825
		13 298	100 306
Tilikauden ali-/ylijäämä		16 671	-53 616

SUOMEN KUNTALIITTO**KONSERNI (1000 euroa)****TASE 31.12.2017**

VASTAAVAA	Liitetiedot	2017		2016	
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	6				
Aineettomat oikeudet		46		93	
Muut pitkävaikutteiset menot		874		399	
Konserniliikearvo		<u>6 785</u>	7 705	<u>6 712</u>	7 205
Aineelliset hyödykkeet	7				
Maa- ja vesialueet		207		227	
Rakennukset ja rakennelmat		0		10	
Koneet ja kalusto		2 380		3 021	
Muut aineelliset hyödykkeet		<u>370</u>	2 957	<u>372</u>	3 630
Sijoitukset	8				
Lainasaamiset		536			
Osuudet saman kons yritysissä		434			
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		339		536	
Osakkeet ja osuudet		1576		531	
Muut saamiset		<u>168</u>	3 053	<u>1 735</u>	2 802
Pysyvät vastaavat yhteensä			13 715		13 636
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet		67		27	
Valmiit tuotteet/Tavarat		<u>132</u>	199	<u>71</u>	98
Lyhytaikaiset saamiset	10				
Myyntisaamiset		16 664		16 264	
Lainasaamiset		62		137	
Siirtosaamiset		13 556		10 412	
Muut saamiset		<u>838</u>	31 121	<u>2 415</u>	29 228
Rahoitusarvopaperit	11				
Muut arvopaperit		<u>70 194</u>	70 194	<u>61 425</u>	61 425
Rahat ja pankkisaamiset			16 892		13 739
Vaihtuvat vastaavat yhteensä			<u>118 407</u>		<u>104 491</u>
Vastaavaa yhteensä			<u><u>132 121</u></u>		<u><u>118 127</u></u>

KONSERNI (1000 euroa)

VASTATTAVAA		2017		2016
OMA PÄÄOMA	12			
Peruspääoma		16 819		16 819
Edell.tilikaus.ylijäämä		53 524		107 275
Tilikauden ali-/ylijäämä		<u>16 671</u>	87 014	<u>-53 616</u>
				70 478
VÄHEMMISTÖOSUUS			513	53
PAKOLLISET VARAUKSET	13		8 935	9 653
VIERAS PÄÄOMA	14			
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta		4 331		4 037
Laskennalliset verovelat		<u>319</u>	4 649	<u>283</u>
				4 320
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Saadut ennakot		7 297		5 617
Ostovelat		4 475		4 287
Lainat rahoituslaitoksilta		1 288		7 369
Siirtovelat		13 655		12 428
Muut lyhytaikaiset velat		<u>4 295</u>	31 010	<u>3 923</u>
				33 623
Vieras pääoma yhteensä			35 660	37 943
Vastattavaa yhteensä			<u>132 121</u>	<u>118 127</u>

SUOMEN KUNTALIITTO KONSERNI

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

31.12.2017

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Suomen Kuntaliiton tilinpäätös ja konsernitilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja muiden tilinpäätösten laadintaan vaikuttavien säännösten mukaan.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostus

Rakennukset	20-30 vuotta
Rakennuksissa olevat koneet	20-30 vuotta
Tutkimusalus	15 vuotta
Laboratoriokalusto	7 vuotta
Toimistokalusteet	7 vuotta
Ajoneuvot	4 vuotta
ATK-laitteet	3 vuotta
Ohjelmistot	5 vuotta
Liikearvo	5 vuotta
Konsernin liikearvo	5-10 vuotta *
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta

* Konserni liikearvon vaikutusaika on katsottu olevan 10 vuotta 5 vuoden sijaan.

KT Kuntatyönanatajien käyttöomaisuushankinnat poistetaan kokonaan hankintavuonna tilivuositain tasattavien kuntakohtaisten maksuosuuksien vuoksi.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on aktivoitu varovaisuuden periaatetta noudattaen välittömään hankintamenoonsa tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan.

Pitkän valmistusajan vaativien hankkeiden tuloutus

FCG-konserni: Projektit, joilla on kiinteä budjetti, kirjataan tuotoksi tehdyn työn mukaan varovaisesti siihen asti kun budjettia on käytettävissä. Budjetin ylittävät työt ja kulut kirjataan projektin kuluksi. Näitä vastaavia tuottoja ei jaksoteta. Muut hankkeet tuloutetaan juoksevasti laskutuksen mukaan.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuonna.

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvostus

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan markkinahintaan.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Suomen Kuntaliiton konsernitilinpäätökseen sisältyy Kuntaliiton oman ja KT Kuntatyönantajien lisäksi liiton kokonaan omistaman tytäryhtiön KL-Kuntahankinnat Oy:n tilinpäätökset sekä Kuntaliiton 100 % omistaman Kuntaliitto Holding- konsernin tilinpäätös. Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty SIPU AB-nimistä 60%:sti omistettua yhtiötä. Yhdistelemättä jättäminen perustuu kirjanpitolain 6 luvun 3 pykälän 1. kohtaan.

SUOMEN KUNTALIITTO

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernin sisäinen omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Konsernin sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Osakkuusyritykset on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyrityksen tilikauden tuloksesta on esitetty rahoitus- ja sijoituserissä.

Tuloslaskelmassa tytäryritykset on yhdistetty siihen toimintoon, johon ne luonteensa vuoksi kuuluvat. KL-Kuntahankinnat Oy, KL-Kustannus Oy, KL-Tarkastuspalvelut Oy, Kuntaliitto Holding Oy ja Kuntaliitto Palvelut Oy liiton varsinaiseen toimintaan, FCG Finnish Consulting Group -konserni ja sen tytäryritykset sekä Kunta-Efeko Oy sijoitustoimintaan.

Toimintokohtaisiin eriin tuotoiksi ja kuluiksi yhdistetään tytäryritysten tuotot tuottoihin ja kulut ao. kuluihin. Toiminnanaloille on kohdistettu toiminnan erilliskulut. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi yhdistetään tytäryritysten rahoitustuotot ja -kulut sekä sijoitustoimintaa palvelevien tytäryritysten tulot.

Tuloverot

Verot on esitetty sijoitustoiminnan kuluina.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Kertyneistä poistoeroista on laskettu laskennallinen verovelka.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Noteeraamattomien valuuttojen osalta on käytetty liikepankkien ohjeellisia kurssseja. Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmat on muutettu tilikauden keskikurssiin ja taseet on muutettu euromääräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ja kurssiero sisältyy tilikauden voittoon.

Konsernin sisäisen omistuksen eliminoinnista syntyvä muuntoero on esitetty edellisten vuosien voittovaroista.

Eläkevastuut

Kuntaliiton ja sen tytäryritysten palveluksessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty Kevan kautta, lukuun ottamatta FCG Finnish Consulting Group Oy:tä, jonka eläkevakuutukset on hoidettu työeläkevakuutusyritysten kautta.

Kevan valtuuskunta vahvistaa vuosittain eläkemenoperusteisen eläkemaksun kokonaismäärä. Kokonaismäärä jaetaan jäsenyhteisöjen maksettavaksi sen perusteella, miten paljon nyt maksussa olevista eläkkeistä on kertynyt kunkin jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005 tehdystä työstä. Eläkemenoperusteisen eläkemaksun kokonaismäärä vuonna 2017 on yhteensä 663 miljoonaa euroa (vuonna 2016 yhteensä 880 miljoonaa euroa). (Lähde: Keva.fi)

Kuntaliiton ja KL-Kustannus Oy:n eläkevastuu on arvioitu Finanssivalvonnan säännösten mukaan tehdyn laskelman perusteella ja kirjattu pakolliseksi varaukseksi. Kuntaliiton vastuun kokonaismääräksi on arvioitu 8,8 milj. euroa. Tästä varauksesta on vähennetty KT Kuntatyönantajien lainsäädännön perusteella, kuntien vastuulla oleva 1,3 milj. euroa.

Koko konsernin eläkemenoperusteinen varaus on tilinpäätöshetkellä 7,6 milj. euroa. Eläkevastuu KUEL:n ulkopuolisista varhennetuista eläkkeistä esitetään pakollisena varauksena. Liitolla ei ole muita kattamattomia eläkevastuita.

SUOMEN KUNTALIITTO

Tuloslaskelman liitetiedot (1000 €)

1 Liitetiedot henkilöstöstä

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017 henkilöä	2016 henkilöä	2017 henkilöä	2016 henkilöä
1.1 Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	1 043	982	216	219
KT Kuntatyöntekijien osuus	54	54	54	54

1.2 Henkilöstökulujen erittely

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Palkat ja palkkiot	-49 338	-47 962	-14 029	-14 080
Eläkekulut	-7 866	-6 521	-2 417	-1 249
Muut henkilösivukulut	-2 604	-2 967	-542	-801
Henkilöstökulut	-59 808	-57 450	-16 988	-16 130
Henkilöstökulut sisältyvät tuloslaskelmaan seuraavasti:				
Kunnallinen edunvalvonta	-17 567	-16 438	-12 759	-11 848
KT Kuntatyöntekijät	-4 228	-4 282	-4 228	-4 282
Sijoitustoiminta	-38 012	-36 731	0	0
	-59 808	-57 450	-16 988	-16 130

1.3 Johdon palkat ja palkkiot

Johdon palkat, hallituksen-, työvaliokunnan ja valtuuston palkkiot	2 762	2 599	869	869
---	-------	-------	-----	-----

2 Poistot

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Poistojen kokonaismäärä				
Aineettomat hyödykkeet	-3 667	-3 010	3	2
Rakennukset ja rakennelmat	0	-7	0	0
Koneet ja kalusto	-802	-1 144	32	277
	-4 470	-4 161	35	280

Poistot sisältyvät tuloslaskelman eriin seuraavasti:

Kunnallinen edunvalvonta	-632	-684	33	31
KT Kuntatyöntekijät	-2	-248	2	248
Sijoitustoiminta	-3 835	-3 228	0	0
	-4 470	-4 161	35	280

3 Kokonaistuotot ja -kulut

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Varsinaisen toiminnan tuotot	20 980	21 070	11 347	13 318
Varainhankinta	18 949	18 943	18 949	18 943
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	98 602	181 131	20 069	121 106
Tuotot yhteensä	138 531	221 144	50 366	153 367
Varsinaisen toiminnan kulut	-36 556	-193 936	-30 386	-188 916
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-85 304	-80 825	-2 826	-1 664
Kulut yhteensä	-121 860	-274 760	-33 212	-190 580
Tilikauden tulos	16 671	-53 616	17 153	-37 212

3.1 Tilintarkastajan palkkiot

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Tilintarkastuspalkkiot	181	148	46	40
Vero-,lakineuvonta	191	241	0	193
Muut palkkiot	161	5	57	5
	<u>533</u>	<u>394</u>	<u>103</u>	<u>238</u>

4 Sijoitus- ja rahoitustoiminta

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Tuotot				
Osinkotuotot	278	1 607	3 523	1 607
Korkotuotot	5	124	28	127
Myyntivoitot	15 140	1 205	14 442	1 205
Arvonpalautukset rahoitusarvopapereista	2 077	1 417	2 077	1 363
Muut rahoitustuotot	1 010	99 495	0	116 804
Tuotot yhteensä	<u>18 510</u>	<u>103 848</u>	<u>20 069</u>	<u>121 106</u>
Kulut				
Korkokulut	-176	-45	-19	-33
Muut rahoituskulut	-49	-894	-15	-690
Myyntitappiot, arvopaperit	-1 088	-64	-897	-64
Arvonlennukset rahoitusarvopapereista	-2 058	-722	-1 894	-876
Kulut yhteensä	<u>-3 372</u>	<u>-1 725</u>	<u>-2 826</u>	<u>-1 664</u>
Liiketoiminnan tulos	-1 340	-1 779		
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	0	-37		
Yhteensä	<u>-1 340</u>	<u>-1 816</u>		

Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä

17 243

119 442

4.1 Liiketoiminta eriteltynä

	Konserni	
	2017	2016
Liikevaihto	79 574	76 602
Liiketoiminnan muut tuotot	517	591
Materiaalit ja palvelut	-17 705	-16 156
Henkilöstö- ja muut henkilösivukulut	-38 012	-36 731
Poistot ja arvonalentumiset	-3 835	-3 228
Liiketoiminnan muut kulut	-20 515	-21 141
Liikevoitto	23	-63
Rahoitustuotot ja -kulut	501	-417
Verot	-1 841	-1 347
Vähemmistön osuus	-23	47
Tilikauden voitto	<u>-1 340</u>	<u>-1 779</u>

5 Tilinpäätössiirrot

	Konserni	
	2017	2016
Tuloverot	-1799	-1393
Laskennallisen verosaamisen muutos	-1	-5
Poistoero	-68	-29
Ruotsin vapaaehtoinen varaus	27	55
	<u>-1841</u>	<u>-1373</u>

SUOMEN KUNTALIITTO

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot (1000 €)

PYSYVÄT VASTAAVAT

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
6 Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	2 033	2 366	10	0
Lisäykset	33	19	0	10
Vähennykset	-1	-352		
Hankintameno 31.12.	2 065	2 033	10	10
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-1 968	-2 199	-2	0
Luovutusten kertyneet poistot	1	328		
Tilikauden poisto	-58	-97	-3	-2
Kertyneet poistot 31.12.	-2 025	-1 968	-6	-2
Kirjanpitoarvo 31.12.	40	65	4	7
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	1 106	1 116		
Lisäykset	0	0		
Vähennykset	-7	-10		
Hankintameno 31.12.	1 099	1 106		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-1 077	-1 047		
Luovutusten kertyneet poistot	7	8		
Tilikauden poisto	-22	-38		
Kertyneet poistot 31.12.	-1 092	-1 077		
Kirjanpitoarvo 31.12.	6	29		
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	18 133	16 442		
Vähennys	0	0		
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	3 250	0		
Lisäykset	105	1 691		
Hankintameno 31.12.	21 489	18 133		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-11 422	-8 684		
Tilikauden poisto	-3 282	-2 738		
Kertyneet poistot 31.12.	-14 704	-11 422		
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 785	6 712		
Kehittämismenot				
Hankintameno 1.1.				
Lisäys	150			
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	580			
Vähennys	-11			
Hankintameno 31.12.	719			
Kertyneet poistot				
Kertyneet poistot, uudet tytäryhtiöt	-55			
Tilikauden poistot	-163			
Kertyneet poistot 31.12.	-218			
Menojäännös 31.12.	501			
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	4 374	4 353		
Lisäykset	106	92		
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	13			
Vähennykset	-11	-71		
Hankintameno 31.12.	4 482	4 374		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-3 975	-3 909		
Vähennysten kertyneet poistot	9	71		
Kertyneet poistot, uudet tytäryhtiöt	-1			
Tilikauden poisto	-142	-137		
Kertyneet poistot 31.12.	-4 109	-3 975		
Kirjanpitoarvo 31.12.	373	399		

7 Aineelliset hyödykkeet**Maa- ja vesialueet, liittymismaksut**

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Hankintameno 1.1.	227	1 264	115	115
Luovutukset	-19	-1 037	0	0
Hankintameno 31.12.	207	227	115	115
Kirjanpitoarvo 31.12.	207	227	115	115

Rakennukset ja rakennelmat

Hankintameno 1.1.	87	21 708
Lisäykset	0	0
Luovutukset	-43	-21 621
Hankintameno 31.12.	44	87
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1	-76	-6 514
Vähennysten/luovutusten kertyneet poistot	33	6 445
Tilikauden poisto	0	-7
Kertyneet poistot 31.12.	-44	-76
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	10

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.1.	11 044	11 091	521	261
Lisäykset	840	1 421	60	369
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	119	206		
Vähennykset	-1 928	-1 674	-61	-109
Väh. Yrit sis siirrosta	-21	0		
Hankintameno 31.12.	10 055	11 044	521	521
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-8 023	-7 708	-323	-122
Kertyneet poistot, uudet tytäryhtiöt	-24	-206		
Vähennysten kertyneet poistot	1 174	1 036	9	
Tilikauden poisto	-802	-1 144	-32	-277
Luovutusten kertyneet poistot	0	0	0	77
Kertyneet poistot 31.12.	-7 675	-8 023	-345	-323
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 380	3 021	175	199

Muut aineelliset hyödykkeet

Hankintameno 1.1.	372	367	347	347
Lisäys	3	5		
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	1			
Vähennys	-7			
Hankintameno 31.12.	370	372	347	347
Kertyneet poistot 1.1.	0			
Vähennysten kertyneet poistot	0			
Tilikauden poistot	0	0		
Kertyneet poistot 31.12.	0	0		
Menojäännös 31.12.	370	372		

8 Sijoitukset

Hankintameno 1.1.
Lisäykset
Lisäys, uudet tytäryhtiöt
Vähennykset
Hankintameno 31.12.

Konserni		Emoyhdistys	
2017	2016	2017	2016
2 802	38 094	40 435	77 254
516	82	0	23 541
166			
-432	-35 373	0	-60 360
<u>3 053</u>	<u>2 802</u>	<u>40 435</u>	<u>40 435</u>

8.1 Kuntaliiton tytäryhtiöosakkeet

	Kpl	Konsernin omistus- osuus %
KL-Kuntahankinnat Oy, Helsinki	2 500	100 %
Kuntaliitto Holding Oy, Helsinki	338 280	100 %

8.2 Omistukset konserniyrityksissä

	Kpl	
Kuntaliitto Holding Oy tytäryhtiöt:		
Kuntaliitto Palvelut Oy, Helsinki	2500	100 %
KL-Tarkastuspalvelut Oy, Helsinki	4	100 %
Kunta-Efeko Oy, Helsinki	1 000	100 %
KL-Kustannus Oy, Helsinki	100	100 %
FCG Finnish Consulting Group Oy, Helsinki	18 480 538	100 %
FCG Finnish Consulting Group Oy tytäryhtiöt:		
FCG Koulutus Oy		100 %
FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy		100 %
FCG Konsultointi Oy		100 %
FCG International Oy		100 %
FCG International Danismanlik Hizmetleri Limited Sirketi, Turkki		100 %
FCG City Portal Oy		80 %
FCG-Kuntarekry Oy, Helsinki		100 %
FCG Prodacapo Group Oy		78,5 %
FCG Prodacapo Finland Oy (entinen FCG Datawell Oy)		78,5 %
Nirvaco AS, Norja		78,5 %
FCG Prodacapo Sweden AB		78,5 %
FCG Prodacapo SYD AB (ent. Datawell Ab), Ruotsi		78,5 %
Bellis-Jones Hill Ltd, Englanti		78,5 %
Bellis-Jones, Hill & Prodacapo Ltd		78,5 %
FCG SIPU International AB, Ruotsi		100 %
SIPU AB, Ruotsi		60 %
Oma pääoma 31.8.2016	24 324	
Tulos 1.9.2015-31.8.2016	-27,11	
FCG Anzdec Ltd, Uusi Seelanti		100 %
FCG Oü Invicta, Viro		100 %
Finnish Consulting Group SRL, Romania		100 %
POVVIK EAD, Bulgaria		100 %
LLC Finnish Consulting Group, Ukraina		100 %
FCG Swedish Development AB, Ruotsi		100 %
Orgut Finland Oy		100 %
Orgut UK Ltd, Iso-Brinannia		100 %
Orgut Consulting Ltd, Kenia		98 %
Finnish Consulting Group Asia Pte. Ltd, Singapore		100 %

8.3 Osuudet omistusyhteisyrityksissä

	Konsernin omistus- osuus %	Viimeksi laaditun tilinpäät. mukainen oma pääoma voitto/tappio	
Oü Projektkeskus, Viro	27,3 %	2914	-1658
Kiinteistö Oy Södra Bergbacka	21,7 %	1444	0

VAIHTUVAT VASTAAVAT

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
9 Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet				
Hankintameno 1.1.	98	151	71	102
Lisäys	101	5	61	0
Vähennys	0	-58	0	-30
Hankintameno 31.12.	199	98	132	71
10 Lyhytaikaiset saamiset				
	2017	2016	2017	2016
10.1 Myyntisaamiset	16 664	16 264	1 120	1 030
10.2 Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset	0	0	300	85
Muut saamiset	0	0	102	121
			402	206
10.3 Siirtosaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset				
Muut lyhytaikaiset saamiset				
Kuntien maksuosuudet	140	1 787	40	1 787
Muut	698	628	140	16
	838	2 415	180	1 802
Lyhytaikaisten siirtosaamisten olennaiset erät				
Projektirahoitus	10 250	8 331	659	526
Vuokrat	241	230	0	0
Palkkionpalautukset	119	32	119	32
Rahoitusarvopaperit, avoin tapahtuma	339	0	339	0
Verosaamiset	103	284	0	0
Laskennallinen verosaaminen	51	53	0	0
Työttömyysvakuutuspalautus	77	37	25	37
Henkilöstöön liittyvät saamiset	385	448	64	66
Siirtyvä laskutus	95			
Muut	1 897	996	67	94
	13 556	10 412	1 273	756
11 Rahoitusarvopaperit				
	2017	2016	2017	2016
Muut arvopaperit				
Kirjanpitoarvo 31.12.	70 202	61 425	65 432	56 248
Markkina-arvo	71 007	70 873	66 219	65 538
	805	9 449	788	9 290

Rahoitusarvopaperit sisältävät pääasiassa julkisen kaupankäynnin kohteena olevia rahastosijoituksia. Rahoitusarvopaperit arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon tai sitä alempan markkina-arvoon.

Rahat ja pankki saamiset

Konsernilla on käytössään konsernipankkitili, jonka omistaja on konsernin emoyhtiö. Tilinpäätöshetkellä tytäryhtiöiden tilien varat/velat raportoidaan emoyhtiön rahavaroissa. Vastaavasti tytäryhtiöissä tilin varat/velat esitetään lyhytaikaisissa saamisissa/veloissa emoyhtiölle.

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot (1000 €)

	Konserni		Emoyhdistys	
12 Oman pääoman ja rahastojen muutokset	2017	2016	2017	2016
Oman pääoman muutokset				
Peruspääoma 31.12.2015	16 819	16 819	16 819	16 819
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1. oikaisut ed.vuosien tulokseen	50 588	104 148	55 194	92 406
	3 071	199	0	0
Muuntoeron muutos	-135	-143		
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	53 659	104 204	55 194	92 406
Tilikauden voitto (tappio)	16 671	-53 616	17 153	-37 212
Oma pääoma yhteensä	87 014	67 407	89 166	72 013

	Konserni		Emoyhdistys	
13 Pakolliset varaukset	2017	2016	2017	2016
Eläkevaraus	8 912	9 624	8 682	9 386
Muut pakolliset varaukset	23	29		
Eläkevaraukset ovat työnantajan maksamia lisäeläkkeitä varten sekä varautuminen eläkemenoperusteiseen maksuun	8 935	9 653		

14 VIERAS PÄÄOMA

Vieraaseen pääomaan kuuluvat olennaiset erät

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Projektitoimintaan liittyvät ennakot	7 289	5 617	387	515
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat	0	0	404	517
Muut velat	0	0	6 185	14 222
	7 289	5 617	6 589	14 739
Siirtovelkojen olennaiset erät				
Lomapalkkavelka sos menoiheen	8 700	8 422	3 064	3 103
Projektitoimintaan liittyvät velat	2 680	2 219	30	30
Verot	153	585	0	0
Korot	15			
Muut siirtovelat	2 106	1 202	726	485
	13 655	12 428	3 820	3 618

15 Kuntaliiton taseeseen sisältyvät KT

Kuntatyönantajien saatavat ja velat

	Emoyhdistys	
	2017	2016
Lyhytaikaiset saatavat		
Myyntisaatavat	363	361
Muut saamiset	757	0
Maksuosuudet	140	1 787
Siirtosaamiset	168	165
	1 427	2 314
Pakolliset varaukset, eläkevastuut	449	467
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat	115	86
Muut velat	81	970
Lomapalkkavelka sos menoiheen	713	723
Siirtovelat, muut	70	67
	1 427	2 314

16 Vakuudet ja vastuusitoumukset	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2016	2016
Samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta annettu vakuus				
Yrityskiinnitykset *	15001	15 001	0	0
*) annettu rahoitusliimitin ja pankkitakausten vakuudeksi				
Leasingvastuut	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Leasing sopimusten maksamatta olevat määrät				
Erääntyy seuraavana vuonna	1108	695	172	
Myöhemmin maksettavat	1030	874	154	
Yhteensä	2 138	1 570	325	
Toimitilojen vuokravastuut	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Erääntyy seuraavana vuonna	1 904	2 979		
Myöhemmin maksettavat	8 983	17 123		
Yhteensä	10 887	20 103		
Koronvaihtosopimukset				
Käypä arvo	-7	-37		
Nimellisarvo	975	3525		
Pitkäaikaiset lainat, jotka erääntyvät 5 vuoden jälkeen				
Velat saman konsernin yhteisölle	2 389	2 389		
Muut velat	0	0		
Korvausvastuu				
Gustavelund-kokoushotellirakennuksen peruskorjaus-				
kustannukset enintään 500 000 euroa ja 70%				
korjauskustannuksista.				
Kuntaliiton osuus 52,94%		260		
Kuntaliitto Palvelut Oy:n osuus 47,06%		235		
		495		

Lähipiiritapahtumia koskevat liitetiedot

Kuntaliitto-konsernin emoyhteisö on Suomen Kuntaliitto ry, jonka lähipiiriin kuuluvat yhteisöt ja säätiöt, joissa Suomen Kuntaliitto ry suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa, liiton ja yhtiöiden hallitusten jäsenet ja varajäsenet, liiton valtuuston puheenjohtajisto, liiton ja yhtiöiden toimitusjohtajat, varatoimitusjohtajat, liiton hallintojohtaja sekä heidän perheenjäsenensä sekä sellaiset yhtiöt, yhdistykset tai säätiöt joissa em. lähipiiriin kuuluva henkilö käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa.

Kaikki lähipiirin kanssa tehdyt liiketoimet ovat olleet markkinaehtoisia.

Kunta-Efeko Oy:llä on FCG Finnish Consulting Group Oy:n kanssa sopimus, jossa FCG sitoutuu ostamaan Kunta-Efeko Oy:n henkilöstön työpanoksen ja vastineeksi vastaa näiden henkilöiden palkka-, toimitila- ja työvälinekustannuksista.

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Suomen Kuntaliitto ry:n konsernitilinpäätös säilytetään osoitteessa:
Toinen linja 14, 00530 Helsinki.

SUOMEN KUNTALIITTO**KÄYTETYT TOSITELAJIT JA -NUMEROT 2017****TOSITELAJI**

2 OSTOLASKUT	Aditron pilvipalvelussa
3 MYYNTILASKUT	Aditron pilvipalvelussa
4 PALKAT	paperitositteet
5 PALKKIOT	paperitositteet
6 PANKKITOSITTEET	paperitositteet
8 MUISTIOTOSITTEET, TILISIIRROT	paperitositteet
9 SISÄISET MUISTIOT	paperitositteet
12 OSTOMAKSUT	paperitositteet
13 MYYNTISUORITUKSET	paperitositteet
14 KORTTIMAKSUTOSITTEET	paperitositteet
15 TRAVEL	Aditron pilvipalvelussa
20 BRYSSELIN TOIMISTO	paperitositteet

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

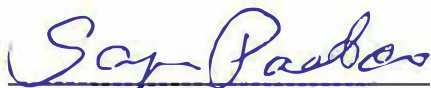
PÄIVÄKIRJA	Aditron pilvipalvelussa
PÄÄKIRJA	Aditron pilvipalvelussa
TILINPÄÄTÖS TILIKAUDELTA	sähköisenä tiedostona
MYNTIRESKONTRA TIETOKONETULOSTEINA	Aditron pilvipalvelussa
OSTORES KONTRA TIETOKONETULOSTEINA	Aditron pilvipalvelussa
PALKKAKIRJANPITO	paperitulosteina
PALKKIOKKIRJANPITO	paperitulosteina
KÄYTTÖOMAISSUUS	Aditron pilvipalvelussa

SUOMEN KUNTALIITTO

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

SUOMEN KUNTALIITTO RY:N HALLITUS

Helsingissä 19 päivänä huhtikuuta 2018

Paatero Sari
hallituksen puheenjohtaja

Tölli Tapani
II hallituksen varapuheenjohtaja

Kokko Annika

Lehtonen Harri

Lumela Meri

Nylander Mikaela

Rautava Risto

Taponen Merja

Rautio Sari
I hallituksen varapuheenjohtaja

Kankaanniemi Toimi

Korhonen Martti

Lehtosalo-Lönnberg Eeva-Kaisa

Lyly Lauri

Rantanen Tuomas

Sankelo Janne

Jari Koskinen
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 26. päivänä huhtikuuta 2018

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Heidi Vierros
KHT

Tilintarkastuskertomus

Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suomen Kuntaliitto ry:n (y-tunnus 0926151-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että yhdistyksen taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sel- laista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiin- tyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevi- denssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätök- sestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausun- tomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toiminta- kertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakerto- mus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille tarkastamaltamme tilikau- delta.

Helsingissä 26. huhtikuuta 2018

KPMG OY AB

Heidi Vierros
KHT

13.03.2018

PIENTEN KUNTIEN NEUVOTTELUKUNTA TOIMINTAKERTOMUS 2017

Pienten kuntien neuvottelukunnan toiminnassa painottui vuonna 2017 pienten kuntien näkemysten esiintuominen erityisesti yksityistielain uudistuksessa, sote- ja maakuntauudistuksessa sekä mm. lomituspalveluiden ja maatalouden tukihallinnon uudistuksessa.

Pienten kuntien neuvottelukunnassa on 15 jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Lestijärven kunnanjohtaja Esko Ahonen ja varapuheenjohtajana Pelkosenniemen kunnanvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Hannu Oikarinen. Neuvottelukunnan toiminnasta ja käytännön järjestelyistä vastasi Kuntaliiton erityisasiantuntija Taina Väre yhdessä varatoimitusjohtaja Timo Reinan kanssa.

Neuvottelukunnan kokoukset

Neuvottelukunnan keskeisenä tehtävänä on välittää tietoa pienkuntien erityisongelmista liiton edunvalvonta- ja kehittämistoiminnan pohjaksi. Juoksevien asioiden lisäksi kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita, mm. SOTE- ja maakuntauudistuksen etenemistä ja kuntataloutta sekä käynnissä olevia kehittämishankkeita. Vuoden 2017 pienten kuntien neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa. Pienkuntaseminaari järjestettiin huhtikuun kokouksen yhteydessä Rovaniemellä. Kuntamarkkinoiden sijaan toinen neuvottelukunnan kokous pidettiin ensimmäisen valtakunnallisen Maaseutuparlamentin yhteydessä Leppävirralla.

Neuvottelukunnan kokous 1/2017

4.4.2017, klo 9.00 – 12.00, Luontokeskus Naava, Pelkosenniemi

- Luontokeskus Naavan esittely, asiakaspalvelupäällikkö Katja Heikkinen
- Pyhätunturi Oy:n esittely, kehitysjohtaja Jusu Toivonen
- Kopara Oyn esittely, poromies Anssi Kiiskinen (lounaan jälkeen)
- Pelkosenniemen kunnanjohtajan Petteri **Severinkankaan puheenvuoro**
- Timo Reinan ajankohtaiskatsaus (puheenvuoro pienkuntaseminaarissa Rovaniemellä 03.04.2017)
- Kuntaliiton asiakkuuksien kehittäminen (Lauri Lamminmäen puheenvuoro pienkuntaseminaarissa Rovaniemellä 3.4. 2017).

Neuvottelukunta päätti esittää, että neuvottelukunnan viestintää ja näkyvyyttä kehitetään seuraavilla keinoilla:

1. Neuvottelukunnan puheenjohtajalla olisi osallistumisoikeus Kuntaliiton hallituksen kokouksiin.
2. Neuvottelukunnan viestintää kehitetään mm. perustamalla Facebook –sivu.
3. Tiedonvaihtoa pienten kuntien toiminnasta ja kehittämistarpeista kehitetään KL:n asiantuntijoiden ”kuntavaihdolla”.

Maaseudun kehittäminen:

Maatilojen lomituserjestelmän uudistaminen: STM:n työryhmä toimi 15.8.2016-31.3.2017. HE lomitusta laiksi lähti lausuntokierroksella 4/2017. Kuntaliitto järjesti valtakunnallisen lomituspäivän 13.2. Kuntatalolla. Tilaisuuteen osallistui yli 100 henkilöä sekä paikallisyksiköistä että muista organisaatioista.

Maatalouden tukihallinnon uudistaminen: Maakuntauudistusta käsiteltiin YTA -johtajien syyspäivillä Seinäjoella 7.-8.9. sekä talvipäivillä Jyväskylässä 25.-26.1.2017. MMM järjesti maakuntakiertueen tammi-helmikuussa (5 tilaisuutta). Kuntaliitto ja maaseutuverkostopalvelut vastasivat verkostoistumisen teemaryhmästä. MMM perusti maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan toimintatapavaihtoehtoja maakuntauudistuksessa käsittelevän työryhmän. Kuntaliito jäsen työryhmässä Tarja Hartikainen, varalla Taina Väre.

Yksityistielain kokonaisuudistus: Yksityistielain kokonaisuudistuksen osalta Kuntaliiton AYK-yksikössä valmistelusta on vastannut liikenneasiantuntija Johanna Vilks. Lausuntokierros päättyi 21.3.2017.

Maaseutupolitiikan Elinvoimainen toimintaympäristö verkosto –hanke: Kuntaliitto haki valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitusta maaseutupolitiikan elinvoimainen toimintaympäristö –verkostolle. Verkosto sai rahoituksen ja toiminta käynnistyi verkostokoordinaattorin rekrytoinnilla.

Maaseutuvaikutusten arviointi työkaluna maakuntauudistuksessa -hanke: Kuntaliitto sai rahoituksen (50 000 euroa, MMM:n valtakunnallisten tutkimus- ja kehittämishankkeet).

Muuta ajankohtaista: Tytti Määttä on mukana ”Mittaristo ja vaikuttavuus”-työryhmässä. THL:n hankkeessa ei ole mukana ”saavutettavuus”-mittareita, jotka olisivat tärkeitä mm. maakuntauudistuksen maaseutuvaikutusten arvioinnin osalta. Suomen ensimmäinen Maaseutupoliittinen julkilausuma poliittisille päättäjille sekä lokakuussa 2017 järjestettävään Euroopan Maaseutuparlamenttiin Hollannissa. Lisätietoa:

http://www.maaseutupolitiikka.fi/uutishuone/maaseutuparlamentti_2017

Neuvottelukunnan kokous 2/2017

1.9.2017, Sport & Spa Hotel Vesileppis, Leppävirta

Osa neuvottelukunnan jäsenistä osallistui valtakunnalliseen **Maaseutuparlamenttiin 1.-3.9.2017**

- Timo Reinan ajankohtaiskatsaus
- Kuntaliiton asiakkuuksien kehittämisohjelma

Maaseudun kehittäminen

Maaseudun INFRA-verkosto: 8/2017 käynnistynyt verkosto on yksi viidestä maaseutupolitiikan verkostosta.

Maaseutuvaikutusten arviointi maakuntauudistuksessa -hanke: Hanke pilotoi maaseutuvaikutusten arviointia Kainuun ja Pirkanmaan maakunnassa ajalla 8/2017-6/2018.

Maatilojen lomitussjärjestelmän uudistaminen: lomituspalveluiden maakuntien välistä yhteistyötä koskeva palaveri järjestetään syksyn aikana. Linkki tallenteeseen: <https://www.kunta.tv/suorat-lahetykset/kuntaliitto-live/lomituspalvelut-maakuntauudistuksessa-5-12-2017/>

Maatalouden tukihallinnon uudistaminen: Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan toimintatapavaihtoehtoja maakuntauudistuksessa käsittelevän työryhmän kokoukset olivat 15.5.2017 ja 14.9.2017.

Muuta ajankohtaista: Todettiin Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläisen keväällä käynnistämä selvitystyö kaksoiskuntalaisuudesta. Todettiin uuden neuvottelukunnan asettaminen vuonna 2018 helmikuussa.

Pienkuntaseminaari 2017

Kevään pienkuntaseminaari oli Rovaniemellä 3.4.2017. Vaalikevään seminaarissa oli Kuntaliiton pienten kuntien vaali-paneeli. Päivän teemana tulevaisuuden kunnan ydintehtävät sekä harvaan asuttujen alueiden tulevaisuuden ratkaisut. Linkki seminaarin tallenteeseen: <https://blogi.eoppimispalvelut.fi/kuntaliitto/>

Ohjelma:

Seminaarin avaus, Pienten kuntien neuvottelukunnan puheenjohtaja Esko Ahonen

Tulevaisuuden kunnan ydintehtävät, varatoimitusjohtaja Timo Reina, Kuntaliitto

Nuorten ehdoilla Pelkosenniellä, rehtori- sivistystoimenjohtaja Aki Koivisto, Pelkosenniemen kunta

Lähidemokratialla kohti elinvoimaista maaseudun tulevaisuutta, alueellisten palvelujen johtaja Meeri Vaarala ja osallisuuden ja vaikuttamisen erityisasiantuntija Maarit Alikoski, Rovaniemen kaupunki

Nuorten puheenvuoro, kerho-ohjaajat Susanna Kinnunen, Sodankylä ja Isa-Miranna Pulska, Savukoski.

Lapin maaseudun tryffit? Johannes Vallivaara, yritysasiantuntija, Pro Agria ja Anne-Mari Väisänen, Projektipäällikkö, Lapin AMK ja Lapin ammattiopisto

Sivistyspalvelut ja maaseudun tulevaisuuden ratkaisut, Terhi Päivärinta, johtaja, opetus ja kulttuuri, Kuntaliitto

Harvaan asutun maaseudun strategia, HAMA-verkoston puheenjohtaja, kunnanjohtaja Tytti Määttä, Vaalan kunta

Kuntaliiton vaalipaneeli:

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue, kansanedustaja Johanna Ojala-Niemelä, Lapin vaalipiiri

Vasemmistoliitto, kansanedustaja Markus Mustajärvi, Lapin vaalipiiri

Kansallinen Kokoomus, Pekka Heikkinen, Sodankylän kunnanvaltuusto

Suomen Keskusta, Olavi Lehtiniemi, Posion kunnanhallituksen puheenjohtaja

Perussuomalaiset, Matti Torvinen, Rovaniemen kaupunginvaltuusto

Vihreä liitto, Birgitta Eira, Enontekiön kunnanvaltuusto

Tilaisuuden päätössanat, Pekka Nyman, Pelkosenniemen kunnanvaltuuston puheenjohtaja

Kuntaliiton erityisasiantuntija Väre on osallistunut vuoden aikana lukuisiin valtakunnallisiin ohjaus- ja työryhmiin, joissa on käsitelty pieniä kuntia ja maaseutua koskevia asioita. Tärkeimmät työryhmät ovat olleet Maaseutupolitiikan neuvosto (MANE) ja sihteeristö, Saaristoasiainneuvottelukunta, Manner-Suomen maaseutuohjelman seurantakomitea, Maaseutupalveluverkoston ohjausryhmä, Mavin YRHA -työryhmä sekä maatalouden tukihallinnon työryhmä/hallinnon toimialaryhmä (MMM). Maakuntauudistukseen liittyvät lomituspalveluiden ja tukihallinnon uudistukset veivät vuoden 2017 aikana suunniteltua enemmän työaika.

Helsinki 13.03.2018

Taina Väre

TOIMINTAKERTOMUS 2017

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan muodostavat puheenjohtaja ja 14 jäsentä. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Vähintään yhden jäsenen ja hänen varajäsenensä tulee edustaa Ahvenanmaan kuntia.

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimi kansanedustaja Mats Nylund ja sihteerinä tiiminvetäjä Sandra Bergqvist Suomen Kuntaliitosta.

Vuonna 2017 neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa ja teki yhden vierailun Ahvenanmaalle.

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan tehtävät

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan tehtävänä on myötävaikuttaa siihen, että ruotsin- ja kaksikieliset kunnat saavat tarvitsemansa palvelut. Tämä koskee ennen kaikkea sivistys- ja opetusalaan. Neuvottelukunta voi myös pyynnöstä antaa lausuntoja Kuntaliiton päättävälle elimelle ruotsin- ja kaksikielisiä kuntia koskevissa asioissa. Lisäksi neuvottelukunnan tehtävänä on seurata Kuntaliiton ruotsinkielistä toimintaa.

Toiminta 2017

Vuonna 2017 ruotsinkielisen neuvottelukunnan toiminta on keskittynyt sote- ja maakuntauudistukseen ja sen vaikutuksiin ruotsin- ja kaksikielisissä kunnissa. Neuvottelukunta osallistui ruotsinkielisen neuvontaryhmän työhön, joka painottui sote-uudistuksen valinnanvapauteen.

Neuvottelukunta pohti ja arvioi Kuntaliiton ruotsinkielistä toimintaa. Keskiössä on ollut erityisesti koulutustoiminnan uudistus. Neuvottelukunta on myös aktiivisesti seurannut Ahvenanmaan kuntauudistusta ja toisen asteen koulutuksen uudistusta. Neuvottelukunta on myös osallistunut huhtikuussa 2017 pidettyjen kuntavaalien analysointiin.

Ruotsinkielinen neuvottelukunta vieraili lokakuussa 2017 Maarianhaminassa, missä se tapasi Ahvenanmaan kuntien ja kuntaliiton edustajia. Neuvottelukunta sai myös tutustua siihen, miten terveydenhuolto on järjestetty Ahvenanmaalla sekä millaista maakunnan nuorisotoiminta on ja miten sen piirissä tehdään yhteistyötä kuntien, kolmannen sektorin ja viranomaisten välillä.

Vierailun aikana myös Suomen Kuntaliitto toimi isäntänä seminaarissa, jossa käsiteltiin Ahvenanmaan meneillään olevaa kuntauudistusta ja Kuntaliiton ruotsinkielistä toimintaa.

Ruotsinkielinen neuvottelukunta on tehnyt tiivistä yhteistyötä niin ruotsinkielisen asiantuntijaryhmän ja ruotsinkielisen tiimin kuin ruotsinkielisen neuvontaryhmänkin kanssa.